

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

II. An anima rationalis sit essentialiter forma corporis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

Alij verò antiquorum alteram extremam demer-
tiam lequuti sunt, & animam particulam diuinam sub-
stantiam finxerunt. Verum hac hæresis damnata est in
Concilio Braccarenfi 1. cap. 5. contra Priscillianistas,
Manichæos, aliosque Hæreticos manifestis etiam ra-
tionibus refelli potest: Deus enim est summè simplex,
& indiuisibilis: concidi ergo nequit in partes, qua-
rum altera in se maneat, altera vero corpori humano
inspiretur. Rursus anima, ut mox constabit, creatur;
Deus vero increatus est: illa mutabilis per actus in-
tellectus, & voluntatis: hic omnino immutabilis:
illa malo, & culpa obnoxia: secus vero hic: inuicem
ergo distinguuntur.

5 Porro autem cum constet, animam rationalem non
aliquid Dei esse, sed potius eam à Deo productam
esse, refellenda sunt aliqua de eius origine dogmata.
Non pauci enim Ethnorum, & cum eis Tertullia-
nus, Apollinaris, Luceferani, alique Hæretici dixe-
runt, animam translatione, ac vi seminis effici. Cete-
rum placitum hoc à Patribus passim damnatur: dein-
de ratione impugnatur: quia cum dicitur anima vi
seminis traduci, ac propagari, aut sensus est, eam per
semen realiter produci, ut aliqui finxerunt, aut sen-
sus est, eam corpore generantis simul cum semine de-
cidi, & corpori genito communicari: ita ut Pater non
solum de propria materia, sed etiam de propria anima
aliquid in generationem filij conferant, ut alij volue-
runt cum Tertulliano de anima capite decimo tertio.
At neutrum sustineri potest: non hoc posterius, quia
anima est spiritualis, & indiuisibilis: fieri ergo ne-
quit, ut aliqua eius pars cum semine traducatur.
Deinde illud prius defendi nequit: cum enim ani-
ma rationalis sit independens à corpore, fieri certe
non poterit, ut à semine materiali, ac foetidissi-
mo spermate producat, præsertim cum supra vires
cuiusvis agentis naturalis etiam perfecti sit indepen-
denter à corpore aliquid producere, siue creare. Alij
cum Auicenna, & Seleuco putarunt, animas quidem
non generari vi seminis, sed creari: eas tamen non nisi
ab Angelis creari. Oppositum tamen constat tum
auctoritate Hilarij 10. de Trinitate, Bernardi serm. 27.
in Cant. Ambrosij, Chrysostomi, & aliorum Patrum: tum
etiam ratione, quia aut animæ rationales creantur à
solis Angelis, & non à Deo: & hoc repugnat Scriptu-
ræ 1. Genesios: *Formauit Deus hominem de limo terre,*
& inspirauit in faciem eius spiraculum vite: neque
non etiam lumine rationis naturalis, ut constat ex
iis argumentis, quibus omnem creaturam à Deo
immediatè produci in Physica demonstrauimus: aut
animæ rationales ab Angelis, & eorū creatore crean-
tur: & hoc etiam aperte falsum est: tum quia ad exi-
miam animæ perfectionem, & cum Deo similitudi-
nem videretur attinere, ut nisi à solo Deo non creetur:
tum etiam ob argumenta, quæ in idipsum afferunt
Scholastici 2. sententiar. dist. 1. & 1. part. quæst. 45.
art. 5. quorū aliqua lib. 5. Physicæ tractatu secundo
adduximus.

6 Tandem Platonici, & Origenistæ, & aliqui He-
bræorum Rabbinici docent, animas à solo Deo crea-
ri, non tamen simul cum formatione corporis, sed
multo antè. Ceterum error hic damnatus est in Con-
cilio Braccarenfi 1. c. 6. & ab Augustino, Cyrillo, aliis-
que Patribus reiecit. Rursus si animæ ante corpora
create sunt, aut ab æterno create sunt, ut Plato voluit,
aut aliquo temporis, vel incuntes, vel procedentes ar-
ticulo, ut Origenes, & Rabbinorum sax maluit: prius
autem dici nequit, cum nullam creaturam esse æter-
nam ex 1. c. Genesios Patres colligant: posterius etiam
nullam verisimilitudinem habet: si enim anima in
tempore creatur, quod eius creationi tempus aptius

esse potuit, quàm illud, in quo corpus eius susce-
ptum ultimo disponitur, & coagmentatur: Præterea
si animæ ante corpora create erant, ac longè post in ea
demersæ, maxime ob culpas prius admittas, ut Plato,
& Origenes opinati sunt: hoc commentitium, &
hæreticum est: nam in epist. ad Rom. c. 5. dicitur, per
vnum hominem peccatum introisse in mundum: &
c. 6. Iacob & Esau priusquam nati essent, nati mali,
aut boni egisse. Vltius si animæ ante corpora crea-
tæ erant, ergo in eo statu cognoscebant, & amabant:
cur ergo in corpore demissæ obiectionum prius co-
gnitorum non recordantur, confusæ saltem, ac imper-
fectæ? aut cur in obiectione prius amata peculiarem
quandam inclinationem consuetudine partam non
experiuntur? Alia argumenta in idipsum probandum
congeri solent, quibus tamen non vtor, eo quod pro-
bent, animam rationalem naturaliter, & sine miraculo
non posse prius creari, quàm vnatur corpori; & hoc
adeò exploratum mihi non fit: cur enim anima, & sine
corpore naturaliter conseruari, sic etiam sine illo pri-
mò creati nequeat, esto contrarium de facto vsuueniat.

CAPVT II.

*An anima rationalis sit essentialiter
forma corporis?*

7 Platoniorum non pauci, item Simplicius, Auer-
roës, & alij Peripatetici opinantur, animam ratio-
nalem non esse formam corporis, neque ei vniri phy-
sicè, sed solum ei præsentem adesse, atque assistere;
ac respectu eius ita se habere, sicut se habet eques res-
pectu equi; aut Nauarchus respectu nauis. Ceterum
error hic imprimis confutatur auctoritate Concilij
Viennensis sub Clemente 5. Clementina vnica de
summa Trinitate, §. 2. & Concilij Lateranensis sub Leo-
ne 10. sess. 8. Secundo impugnatur: quia si anima phy-
sicè vnita, & colligata corpori non esset, sed ei tan-
tum assisteret, sicut gubernator nauis, aut equo eius
domitor; cur cum separatur à corpore, tantam violen-
tiam sentiret: cum naua, & eques nauæ, & equo reli-
ctis non violentiam, sed requiem experiantur. Rursus
tertiò: si anima non vniretur corpori, sed ei tantum
præfens adesset, naua, aut equitis more; non esset,
cur læso, ac male disposito corpore operationes ani-
mæ propriè lederentur, cum nimis fatiscante nauis, &
male affecto equo, vtriusque tamen gubernator ope-
rationes hominis proprias absque vicio exerceat: at-
qui læso corpore anima operationes proprias intel-
ligendi, & amandi non sine vicio, ac læsione exercet,
ut in phreneticis constat. Præterea quartò: si anima
non vniretur corpori, sed ei assisteret, ipsa esset totus
homo, ut aduersarij in concessio habent: huius autem
oppositum in Physica demonstratum manet. Vltius
quintò: si vera esset contraria sententia, corpus no-
strum naturaliter esse posset absque anima, & quauis
alia forma eius loco substituta: haud aliter ac nauis
sine naua vilo, & equus sine vilo equite, secluso
quouis miraculo esse queunt: ut quod corpus nostrum
sine anima & alia quauis forma ei substituta natura-
liter esse nequeat, & experientia ipsa constat, & in
Physica latè probatum manet. Argumenta aduersario-
rum facilia sunt, & à Conimbricensibus in præfenti
rectè soluuntur.

8 Enimverò aliqui Thomistæ cum Caietano 1. part.
quæst. 7. art. 1. etiam catholicè concedant, animam ra-
tionalem corpori vniri, eiusque formam esse; tamen ut
rationalem, ac intellectum corpori vniri negat: cum
enim in ea sit gradus intelligendi, & gradus sentiendi
penes

penes hunc, & non penes illum, illam vniti existimant. Ceterum communiter, & merito reijciuntur nam iuxta Concilium Viennense, & Lateranense anima intellectiua propriè vnitur corpori: ergo non penes gradum solum sentiendi à se realiter, aut virtualiter distinctum ei vnitur: aliàs non propriè, sed impropriè vnita corpori diceretur: natura enim diuina propriè non vnitur humanitati Christi, cui tamen penes subsistentiam virtualiter distinctam vnitur, & cogito solo animali longè posito non propterea homo, aut rationale ab eo virtualiter distinctum propriè cognoscitur. Rursus aut anima secundum gradum intelligendi non vnitur corpori, quia hoc non intelligit immediatè: & hoc friuolum est, quia anima secundum gradum sentiendi vnitur corpori: & tamen iuxta veriorum sententiam corpus non sentit immediatè, & verè, sed anima mediante corpore; de quo suprà lib. 7. tract. 1. cap. 3. Aut anima secundum gradum intelligendi non vnitur corpori, quia ad intelligendum eo non indiget: & hoc etiam non minus vanum est, quia si anima in statu coniunctionis cum corpore eo non egeret, ab eoe non dependeret ad intelligendum, profectò læso corpore non ob id anima vitium vllum intelligendi, aut phrenesim pateretur.

C A P V T III.

An anima rationalis sit essentialiter diuisibilis: & an idipsum de reliquis animabus dicendum sit?

9 **A** Nnimam nostram indiuisibilem esse constat auctoritate Theologorum omnium, ac Patrum, quos refert P. Suarez. 1. de anima capite 13. idipsum etiam constat ex eo, quod omnis res propriè spiritalis, eo ipso indiuisibilis sit iuxta dicta superius lib. 6. cum de natura entis spiritalis ageremus; necnon ex eo, quod anima rationalis sit propriè spiritalis, vt nuper vidimus. Maior difficultas est de animabus perfectorum animalium, quas indiuisibiles esse cum Beato Thoma, & assecis, item cum Patre Suarez, & Conimbricensibus existimo, & hac ratione suadeo: in animalibus perfectis tanta ferè organorum varietas, & aequalis numerositas, ac in homine reperitur: quis satis explicare possit, quibus modis, non solum in homine, sed etiam in aliquibus belluis perfectioris naturæ; Quibus, inquam, modis, vt cum Claudiano Mam. lib. 3. de statu an. cap. 9. loquar, quoue situ triformitas cerebri coeat, iecoris amussis iaceat, regula lienis hæreat, stomachi libra pendeat, cordis plectrum feriat: qui venarum tramites, quoue textura, quæ neruorum origines, quoue compages, quæ ossium coitio, quoue compactio, quæ pulmonum caua, quæ tortuosa batulorum, enodibusque ligaturis explicita inflexiones, ac reflexiones. Consensus autem harum, aliarumque partium haud minus admirabilis est: nam ad visionem oculorum, aut tactus, alteriusve sensus immutationem illico sequitur imaginatio in cerebro: hanc autem dolor, aut delectatio in appetitu cordis: ad huius vero nutum confestim aut manus, aut pedes, aliave membra mouentur: at partium adeò dissimilium tanta consonantia, ac tam mira harmonia nulla ratione percipi, multoque minus explicari potest, nisi eadem indiuisibilis anima partes omnes lænet, ac gubernet: cur enim ex eo quod anima in oculis viuens videat, aut quæ per eam funditur, tangat; id animæ, quod arcem cerebri

R. P. Richardi Lincolniensis, Philosoph. Tom. III.

teneret, & à visu, tactuque distat, statim imaginari debeat? aut: cur ex eo, quod anima capitis aliquid vt contrarium, aut consentaneum apprehendat, anima cordis non solum distincta, verum etiam distans illud vel odisse, vel amare teneatur? Aut tandem si anima existens in manibus, pedibus, aliisve membris non despotice non cognoscit, quod anima appetitiua à se distincta in corde imperat, qui fieri, potest, vt ei obediat?

Huic argumento aliqui respondent. Primò consensum illum mirabilem partium diuisibilium animalis ab earum naturali quadam sympathia, non vero ab eiusdem anima indiuisibilitate proficisci. Negate nequeo eiusmodi sympathiam quamuis difficilem ad intelligendum, rebus tamen à Deo productis insitam esse: idque, vt alios omitam, perspicuè testatur Cassiodorus tomo primo, libro secundo variarum loquens de sympathia, per quam cytharæ neruus ad alterius sibi concinis, atque à se non parum distantis motum sponte contremiscit. Verum id esto ita se habeat, ad explicandam tamen consensionem partium animalis, parum, aut nihil momenti habet: namque sympathia duarum rerum, quæ quin aliters in se influant, alterutrinque tamen patiuntur, non secus ac si vna in aliam influeret, est miraculum, & prodigium quoddam naturale, cuius latebram nulla vis humani ingenij penetrare potest: ergo sine necessitate adstrui non debet: eius autem nulla necessitas est, quin potius per indiuisibilitatem animæ belluina consensus partium dissimilium optimè explicatur. Deinde quod dicitur, animam appetitiuam cordis delectatione, aut dolore, aliove affectu tangi, quin aliquid apprehendat, aut imaginetur, nimirum per solam sympathiam cum anima imaginatiua, quæ à se distinguitur, atque in capitis camera à se distantis supereminet; manifestè confutatum est in simili, cum de indistinctione voluntatis ab intellectu ageremus.

11 Alij secundò respondent: cum oculus videt, aut auris audit, aut tactus læditur, illico visionem, auditionem, & tactum species suorum obiectorum producere, easque per neruos sensorios vsque ad animam imaginatiuam à se distantem emittere, vt per eas de sensibilibus externis iudicare possit. Cum autem pedes, aut manus, aliave membra ad impetum appetitus agitantur, id fieri per qualitates qualdam impulsivas, siue loco motiuas, quas appetitus ad membra motum subitura rapidis meausibus emittit, vel potius ei aculatur. Quid autem ad animam appetitiuam spectat, eam quidem non in corde residere, sed in capite; neque ab anima imaginatiua distantem, vel distinctam esse.

12 Fateor, hanc doctrinam esse probabilem, & iuxta eam sufficienter explicari posse, quatenus aliquæ materiales animæ Deo possibiles partibus mirè inter se consentientibus content: ceterum quod de facto animæ eius conditionis non sint, hunc in modum suadeo. Primò enim quod anima appetitiua velut moderatrix partium corporis, cor eius medium obtineat, in eoque, & non in capite imperet, experientia ipsa constat, & in Physica ostensum manet. Quod autem sensationes externæ sensorum species internas non producant, neque ad imaginatiuam à se distinctam, & distitam emittant, breuiter probatur: siquidem nullus actus voluntatis producit habitum, nisi eum, qui concurrere, ac deponare possit ad alium actum eiusdem secum rationis: actus enim temperantiæ, verbi gratia, ad solius

T t 3 temperantiæ,